

Protocol per a la Protecció a la Infància a la Fundació Solidaritat UB

Índex

Protocol per la Protecció a la Infància a la FSUB	1
PREÀMBUL.....	3
Definicions de termes del Protocol per a la Protecció a la Infància a la FSUB.....	4
1. POLÍTIQUES.....	6
1.1. Marc legislatiu de la protecció a la infància.....	6
1.2. Principis regidors del Protocol per a la Protecció a la Infància a la FSUB	6
1.3. La visió de la FSUB de la Protecció de la Infància	7
2. ÀMBIT D'APLICACIÓ	7
2.1. Àmbit d'aplicació	7
2.1.1. Conductes sobre les quals s'aplicarà aquest protocol	7
2.1.2. Persones a les quals es pot aplicar aquest protocol.....	7
2.1.3. Àmbit temporal d'aplicació del protocol.....	8
2.1.4. Àmbit territorial d'aplicació del protocol	8
2.2. Compromís de les persones	8
2.3. Conducta de les persones a les quals es pot aplicar aquest protocol fora de l'àmbit organitzatiu o de prestació de serveis a la Universitat	9
2.4. Contractació i selecció de personal.....	10
3. PROCEDIMENTS	10
3.1. Certificat de Delictes de Naturalesa Sexual	10
3.2. Autorització de mare, pare o tutor/a legal.....	10
3.3. Actuació i atenció immediata.....	11
3.4. Procediment d'actuació davant d'una possible situació de maltractament infantil.....	12
3.4.1. Comunicació de possibles situacions de maltractament infantil	12
3.4.2. Actuacions davant de possibles situacions de maltractament infantil	12
3.4.4. Recepció, custòdia i confidencialitat	13
3.5. Mesures de l'informe-proposta	14
4. GARANTIES, SEGUIMENT I REVISIÓ.....	15
4.1. Garanties d'actuació.....	15
4.2. Informes anuals sobre el Protocol per a la Protecció a la Infància	16
4.3. Revisió del Protocol per a la Protecció a la Infància	16
Apèndix 1. Declaració de coneixement i acceptació del Protocol	17
Apèndix 2. Model de consentiment informat dels pares o tutors.....	19
Apèndix 3. Formulari de sol·licitud	22

PREÀMBUL

La Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona, amb l'objectiu final de protegir els drets i els interessos de totes les persones durant la seva etapa d'infància i d'adolescència, es compromet a vetllar pel compliment de tots els drets de les nenes, nens i adolescents, en virtut de la Convenció dels Drets de la Infància de les Nacions Unides (1989). Assumeix la responsabilitat de garantir seguretat per als nens, nenes i adolescents en totes les accions que es duiguin a terme en el marc de les seves activitats que incloguin la protecció de danys, abusos, negligència i explotació en qualsevol forma. A més, treballarà en accions positives per evitar que aquelles persones que han maltractat a persones menors d'edat, en qualsevol de les seves formes, s'impliquin en qualsevol nivell de la FSUB. Es prendran mesures estrictes contra qualsevol personal de la institució i qualsevol col·laborador/a que maltracti un infant o adolescent.

També s'afegeix el compromís actiu del personal i persones col·laboradores per a la protecció de la seguretat de la infància i adolescència. Les decisions i accions en resposta a les preocupacions i incompliments de la protecció de la infància i adolescència estaran guiades pel principi "dels millors interessos del nen, de la nena o de l'adolescent". L'infant té dret a que el seu interès superior sigui valorat i considerat com a primordial en totes les accions i decisions que l'afectin.

Aquest protocol es basa en els principis establerts a la Convenció sobre els drets de l'infant (CRC), la resolució S-27/2 Un món adequat per als nens (2002) i el comentari general núm. 13 (2011) de la Comissió dels Drets de l'Infant sobre el dret de l'infant a la llibertat de totes les formes de violència, el Protocol marc d'actuacions contra el maltractament a infants i adolescents de Catalunya (Generalitat de Catalunya, 2017), el Protocol d'actuació davant de maltractaments en la infància i l'adolescència en l'àmbit de la salut (Generalitat de Catalunya, 2019), el Protocol de prevenció dels abusos sexuals i altres maltractaments en l'àmbit de l'educació en el lleure (Generalitat de Catalunya, 2020) i les recomanacions sobre el treball de cooperació en terreny contingudes en el Protocol per l'abordatge de les violències sexuals a les organitzacions de Lafede.cat (la coordinació de les ONG catalanes), totes elles considerant la protecció infantil com una prioritat absoluta.

El protocol s'ha d'aplicar considerant en tot moment els desitjos, sentiments i opinions de l'infant i adolescent, així com el seu dret a participar progressivament, en funció de la seva edat, maduresa, desenvolupament i evolució personal, en el procés de determinació del seu interès superior.

Per a la realització del present Protocol per a la Protecció a la Infància s'han consultat els següents documents:

Keeping Children Safe, **Child Safeguarding Standards and how to implement them**, 2014

Educo, **Child safeguarding policy and code of conduct**, 2015

Children International, **Child protection policy**, 2019

Definicions de termes del Protocol per a la Protecció a la Infància a la Fundació Solidaritat UB

D'acord amb la Convenció dels Drets de l'Infant, als efectes d'aquest protocol, s'entén per **infant** tot ésser humà menor de 18 anys (article 1).

El **maltractament infantil** es defineix com totes les formes d'abús físic, maltractament emocional, maltractament i explotació sexual, desemparament o tractament negligent, explotació comercial o qualsevol altre tipus d'explotació d'un infant, i inclou totes les accions que puguin produir a l'infant un dany real o potencial. L'abús de persones menors de 18 anys pot ser un acte deliberat o pot no haver-se actuat per evitar-ne els danys.

S'entendrà com a **dany**:

- **Abús físic:** dany físic, real o potencial, perpetrat per una altra persona, adult o infant. Pot comportar cops, sacsejades, intoxicacions, ofegaments i cremades. També es poden produir danys físics quan un pare, mare o altra persona cuidadora provoqui deliberadament la malaltia en un infant.
- **Abús sexual:** obligar o atreure un infant a participar en activitats sexuals que ell o ella no entén plenament i té pocs recursos per no consentir-les. Això pot incloure, però no es limita a, la violació, el sexe oral, la penetració o actes no penetratius com la masturbació, el petó, el fregament i el toc. També pot incloure la implicació dels infants a mirar o a produir imatges sexuals, veure activitats sexuals i animar els infants a comportar-se de maneres inapropiades sexualment.
- **Explotació sexual:** forma d'abús sexual que implica que els infants es dediquin a realitzar activitats sexuals a canvi de diners, regals, menjar, allotjament, afecte, estatus o qualsevol altra bé, material o immaterial, que necessitin ells o la seva família. Generalment implica que es manipuli o coaccioni un infant; pot implicar amistat amb els infants, guanyar-se la seva confiança o sotmetre'ls a drogues i alcohol. La relació abusiva entre víctima i autor comporta un desequilibri de poder quan les opcions de la víctima són limitades. És una forma de maltractament que infants i adults poden mal entendre per consensuats.
- **Abandó i tractament negligent:** l'abandó i el tractament negligent es refereixen a un incompliment persistent de satisfer les necessitats físiques i/o psicològiques bàsiques de l'infant, cosa que pot provocar un deteriorament greu de la salut física o mental de l'infant. Inclou la falta de supervisió i protecció adequades dels infants dels possibles danys i la falta de proporcionar nutrició, refugi i condicions de vida i/o treball segures. També pot implicar un desemparament matern durant l'embaràs com a conseqüència d'un mal ús de drogues o alcohòlics i l'abandonament i el maltractament d'un fill o filla amb discapacitat.
- **Abús emocional:** maltractament emocional persistent que repercuteix en el desenvolupament emocional de l'infant. Els actes d'abús emocional inclouen la restricció del moviment, la degradació, la humiliació, l'assetjament escolar (inclòs l'assetjament cibernètic) i l'amenaça, la por, la discriminació, el ridícul o altres formes no físiques de tractament hostil o de rebuig.

El maltractament infantil s'entendrà també com a qualsevol acció que individus, institucions o processos facin o deixin de fer, intencionadament o sense voler, que perjudiqui un infant o danyi el seu benestar, la seva dignitat i la seva perspectiva de desenvolupament saludable i segur a l'edat adulta.

El maltractament institucional és causat per qualsevol legislació, procediment, actuació o omissió procedent dels poders públics, o bé derivada de l'actuació individual del professional, que comporti abús, negligència, detriment de la salut, la seguretat, l'estat emocional, el benestar físic, la correcta maduració o que violi els drets bàsics de l'infant i/o la infància.

En aquest protocol es defineix la **protecció dels infants** com les responsabilitats, les mesures i activitats preventives i de resposta que la FSUB emprendre per protegir els infants, assegurant que cap infant no està sotmès a maltractament com a conseqüència de la institució, ni amb el seu personal ni amb els seus col·laboradors.

A més, incorpora la responsabilitat de garantir que, en cas d'haver-hi motius de preocupació sobre el benestar d'un infant, o quan un infant hagi estat objecte de maltractament, es facin les accions necessàries per a solucionar-ho. S'informarà i actuarà davant d'aquestes situacions adequadament i d'acord amb els procediments propis i internacionals pertinents; i s'analitzaran les incidències per assegurar l'aprenentatge i el creixement continuat al llarg del temps

Contacte directe amb infants: es considera estar en presència física d'un infant en el context del treball, tant si el contacte és ocasional o regular, a curt o a llarg termini. Això podria implicar assistir a tallers, reunions, pràctiques, presentacions i conferències en què hi hagi presència de persones menors de 18 anys, fer entrevistes, realització de proves, l'administració de qüestionaris, etc.

Contacte indirecte amb infants: es considerarà quan es tingui accés a informació sobre infants en el context del treball, com ara dades personals (noms, adreces o altres), fotografies i estudis de cas.

1. POLÍTIQUES

1.1. Marc legislatiu de la protecció a la infància

Aquest Protocol per a la Protecció a la Infància de la FSUB s'emmarcarà en la legislació vigent nacional, estatal i internacional relacionada amb la protecció de la infància.

A nivell internacional:

- General Assembly resolution 44/25 of 20 November 1989, Convention on the Rights of the Child (1989), United Nations¹
- Recommendation CM/Rec (2009) 10, Council of Europe Policy guidelines on integrated national strategies for the protection of children from violence, Council of Europe²

A nivell estatal:

- Ley Orgánica 1/1996, de 15 de enero, de Protección Jurídica del Menor, de modificación parcial del Código Civil y de la Ley de Enjuiciamiento Civil³, modificada per la Ley 26/2015, de 28 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y a la adolescencia⁴
- Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de protección de datos personales y garantía de los derechos digitales⁵

A nivell nacional:

- Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, Parlament de Catalunya⁶

1.2. Principis regidors del Protocol per a la Protecció a la Infància a la FSUB

Aquest protocol està basat en un conjunt de principis que es deriven dels tractats internacionals i que inclouen:

1. Tots els infants tenen **igualtat de drets** en relació a la protecció contra els abusos i l'explotació.
2. Cada infant té **dret fonamental a la vida**, a la supervivència i al desenvolupament. La FSUB proporciona una base per garantir la realització dels drets dels infants per a protegir-se d'influències nocives, abusos i explotació.
3. Tots els infants tenen **dret a assolir el seu potencial**, evitant la desigualtat i la discriminació. S'inclourà el dret a viure la seva identitat de gènere i l'expressió de gènere de la manera que millor beneficiï el seu propi desenvolupament personal.

1 <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/crc.aspx>

2 <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?>

3 <https://www.boe.es/buscar/pdf/1996/BOE-A-1996-1069-consolidado.pdf>

4 <https://www.boe.es/buscar/pdf/2015/BOE-A-2015-8470-consolidado.pdf>

5 https://www.boe.es/boe_catalan/dias/2018/12/06/pdfs/BOE-A-2018-16673-C.pdf

6 <https://www.parlament.cat/document/nom/TL115.pdf>

4. Els infants tindran el **dret d'expressar lliurement la seva opinió**, d'acord amb la seva edat i nivell de maduresa. L'infant serà tractat amb respecte independentment de la seva nacionalitat o origen ètnic, creences religioses o polítiques, edat, salut física o mental, afectacions físiques, sensorials o cognitives, orientació sexual, identitat de gènere, expressió de gènere, situació familiar i socioeconòmica, antecedents culturals, o qualsevol antecedent de conflicte amb la llei.
5. Tothom té la responsabilitat de donar suport en relació a la **cura i protecció** dels infants.
6. La FSUB té **responsabilitats particulars amb els infants** que entren en contacte amb la institució. Cap infant ha de patir danys a causa de la seva col·laboració amb la FSUB.
7. Tot el personal a qui es pot aplicar aquest protocol l'ha de conèixer i respectar les seves disposicions.

1.3. La visió de la FSUB de la Protecció de la Infància

La FSUB té la voluntat de crear entorns segurs per a infants en tots els aspectes de la seva activitat. La institució considera que els infants han de ser respectats, protegits i apoderats a mesura que evolucionen les seves capacitats. El Protocol per a la Protecció a la Infància serà una eina per contribuir activament al desenvolupament d'un entorn segur per a la infància dins de l'activitat de la FSUB.

Totes les persones a qui es pot aplicar aquest protocol hauran d'entendre, acceptar i tenir un adequat suport en el compliment de llurs responsabilitats envers la protecció de la infància.

2. ÀMBIT D'APLICACIÓ

2.1. Àmbit d'aplicació

2.1.1. Conductes sobre les quals s'aplicarà aquest protocol

L'objecte d'aquest protocol són totes les conductes que generin qualsevol forma de maltractament infantil, definides en el preàmbul.

2.1.2. Persones a les quals es pot aplicar aquest protocol

Les persones a les quals es pot aplicar aquest protocol són:

- a) Personal laboral de la FSUB.
- b) Col·laboradors externs.
- c) Proveïdors i prestadors de serveis
- d) Beneficiaris i participants en les activitats de la Fundació.
- e) Qualsevol persona que presti els seus serveis a la Fundació, sigui quin sigui el caràcter o la naturalesa jurídica de la relació. L'hauran de complir, doncs, les persones que, sota dependència laboral d'un tercer, prestin els seus serveis a la FSUB, com és el cas del personal afecte a contractes o subcontractes.

En els casos de persones no relacionades contractualment o que siguin convidades a participar en algun acte de la Fundació, s'activarà igualment el protocol als efectes relacionats amb la protecció de la víctima.

2.1.3. Àmbit temporal d'aplicació del protocol

El protocol s'aplicarà sempre que la o les presumptes víctimes o les persones agressores siguin membres de la FSUB o del personal inclòs en l'apartat anterior. Aquest protocol serà igualment aplicable sempre que els fets denunciats s'hagin produït mentre alguna d'aquestes persones estigui vinculada a la FSUB, que la persona presumpta agressora continuï formant part de la FSUB i que el delictes o la falta denunciada no hagi prescrit, en aplicació de la normativa corresponent.

2.1.4. Àmbit territorial d'aplicació del protocol

La conducta en qüestió s'ha de produir dins l'àmbit organitzatiu o de prestació de serveis de la Fundació, és a dir:

- Dins dels locals de la Fundació, i de qualsevol espai en que la Fundació porti a terme les seves activitats.
- Fora d'aquests espais, si els fets denunciats estan relacionats amb els desplaçaments (d'accés o sortida) de la Fundació o de les activitats que porta a terme.

La FSUB informarà, a través de les persones de contacte de l'esdeveniment o activitat a realitzar a les empreses i les entitats externes col·laboradores o contractistes, de l'existència d'aquest protocol, i així mateix hi consensuarà com s'aplicarà i quines persones seran les encarregades d'aplicar-lo en cada cas, i en cas de produir-se algun fet que pugui originar dubte es traslladarà a la comissió pertinent, i s'adoptaran les mesures i actuacions necessàries d'acord amb el protocol i la legislació vigent. Quan es produeixi un conflicte fora de les instal·lacions de la FSUB entre el seu personal o col·laboradors i personal d'empreses contractistes d'obres o serveis, s'establirà una comunicació recíproca del cas, a fi que cadascuna de les parts apliqui el respectiu procediment d'actuació i executi les mesures correctores que consideri adients.

2.2. Compromís de les persones

Les persones a qui es pot aplicar aquest protocol (apartat 2.1.2) es comprometen a complir-lo a través de la signatura de coneixement i acceptació (apèndix 1). Aquesta signatura les compromet a:

1. No abusar ni explotar mai un infant, ni actuar de qualsevol manera que pugui comportar un maltractament o un risc de dany per l'infant.
2. Informar de qualsevol situació de maltractament infantil que detecti d'acord amb els procediments recollits en aquest protocol.

3. Atendre un infant que pugui haver estat maltractat o explotat d'acord amb els procediments recollits en aquest protocol.
4. Cooperar plenament i confidencialment en qualsevol procediment d'investigació de sospita o denúncia de maltractament infantil.
5. Contribuir a construir un entorn on es respecti els infants i se'ls animi a discutir les seves inquietuds i drets.
6. Tractar sempre els infants de manera respectuosa amb els seus drets, amb integritat, privadesa i dignitat, considerant en tot moment el seu interès superior i evitant exposar-los a cap risc.
7. Sol·licitar el seu consentiment de manera explícita per tractar les seves dades personals. El consentiment s'haurà d'obtenir dels titulars de la pàtria potestat o tutela en el cas de persones menors de 14 anys o quan la llei ho exigeixi (apèndix 2).
8. No divulgar mai informació que identifiqui famílies o infants, a través de qualsevol mitjà, tret que aquesta informació sigui conforme a aquest protocol i / o tingui el consentiment explícit dels i de les participants, de les seves mares, pares o tutors legals i de la FSUB. Els mitjans de difusió inclouen paper, fotografies, mitjans tecnològics i qualsevol altre tipus de suport.
9. No contactar mai amb un infant o membres de la seva família fora de les activitats supervisades per la FSUB o les persones col·laboradores. Aquest contacte pot incloure, però no limitar-se a, visites o qualsevol tipus de comunicació a través de mitjans socials, correus electrònics i cartes.
10. Assegurar-se que totes les persones a qui es pot aplicar aquest protocol el llegiran i signaran una **Declaració de coneixement del Protocol per a la Protecció a la Infància i acceptació de la mateixa** (apèndix 1).
11. Vetllar per garantir l'anonimat de les persones que hagin denunciat conductes contràries als principis i pautes d'aquest Protocol, si així ho sol·liciten, donar-los suport i esforçar-se per protegir-los de problemes motivats per la denúncia, inclosos problemes de seguretat i possibles represàlies.
12. Tenir en compte les presents Polítiques de Protecció a la Infància en totes les activitats pròpies de la FSUB.

2.3. Conducta de les persones a les quals es pot aplicar aquest protocol fora de l'àmbit organitzatiu o de prestació de serveis a la Universitat

La FSUB no dicta els sistemes de creences i valors de la vida privada de les persones a qui es pot aplicar aquest protocol. Tanmateix, les accions que realitzin fora de l'àmbit organitzatiu o de prestació de serveis a la Fundació que siguin contradictòries amb aquest protocol es consideraran una infracció d'aquest protocol. En aquest supòsit, la FSUB durà a terme els procediments establerts segons la legislació estatal.

Les persones a qui s'adreça aquest protocol han de tenir en compte els principis del Protocol per a la Protecció a la Infància i augmentar la seva consciència sobre com es pot percebre el seu comportament.

2.4. Contractació i selecció de personal

La contractació i la selecció del nou personal haurà de reflectir el compromís de la FSUB amb aquest protocol de salvaguarda garantint la incorporació de persones que millor garanteixin la protecció dels infants.

Com a tal, abans de la seva contractació, el nou personal haurà de signar una declaració indicant la seva acceptació d'aquest protocol per a la Protecció a la Infància.

3. PROCEDIMENTS

3.1. Certificat de Delictes de Naturalesa Sexual

El certificat de Delictes de Naturalesa Sexual és un certificat que permet acreditar la carència o existència de delictes de naturalesa sexual que consten al Registre Central de Delinqüents Sexuals a la data d'expedició. La Ley Orgánica 1/1996, de Protecció Jurídica del Menor, modificada per la Llei 26/2015 i la Llei 45/2015, de voluntariat, estableix l'obligació d'aportar certificats negatius del Registre Central de Delinqüents Sexuals per a tots els cossos professionals i personal voluntari que treballin en contacte habitual amb persones menors de 18 anys.

Cal tenir en compte que l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (informe 0401/2015), interpreta que "treball habitual amb menors" es considera necessari que el lloc de treball impliqui per la seva pròpia naturalesa i essència, un contacte habitual amb infants, essent els infants els destinataris principals del servei ofert. No serà per tant necessari presentar el certificat en aquelles professions que tenen un contacte habitual amb públic en general, entre els que poden haver-hi persones menors d'edat, no estiguin exclusivament destinats a un públic menor d'edat.

El certificat de Delictes de Naturalesa Sexual és l'únic certificat que s'expedeix per treballar habitualment amb infants i és de caràcter obligatori. Les persones a qui es pot aplicar aquest protocol podran autoritzar a la FSUB per a tramitar l'obtenció del certificat de delictes de naturalesa sexual.

La FSUB demanarà l'autorització escrita per sol·licitar el Certificat de Delictes de Naturalesa Sexual una única vegada per a fer el tràmit de manera anual, i podrà revocar-se l'autorització en el moment en què finalitzi la relació entre la persona interessada i la FSUB. Les persones estrangeres hauran de tramitar aquest certificat pel seu compte directament amb el seu país i lliurar-lo a la FSUB.

3.2. Autorització de mare, pare o tutor/a legal

La participació d'infants en activitats de recerca o d'altres àmbits de la FSUB serà consentida pel propi infant i, en el cas de les persones menors de 14 anys, pels seus responsables legals (mare, pare o tutor/a legal). El consentiment serà per escrit i es facilitarà informació detallada de l'activitat a la qual participarà, així com les conseqüències de dita participació i la persona de contacte. Es proposa un model a l'apèndix 2.

Adicionalment, abans de fotografiar o filmar infants o utilitzar imatges d'infants amb finalitats relacionades amb qualsevol activitat de la FSUB, caldrà:

- Garantir que les fotografies o vídeos presenten els infants d'una manera positiva, digna i respectuosa.
- Valorar la cultura i les tradicions locals sobre la reproducció d'imatges personals i fer un esforç per actuar en conseqüència.
- Assegurar que les imatges siguin representacions honestes de les situacions i dels fets.
- Representar els infants com a agents actius del canvi i no com a receptors passius d'una acció.

3.3. Actuació i atenció immediata

Per a tots els incidents d'abús d'infants denunciats, la FSUB exigirà que l'interès de l'infant sigui la primera prioritat d'acord amb el que preveuen la Llei 14/2010 i la Ley Orgánica 1/1996, que en el seu article 13 disposa:

"1. Tota persona o autoritat i especialment aquells que per la seva professió o funció detectin una situació de maltractament, de risc o de possible desemparament del menor, ho comunicaran a l'autoritat o als seus agents més pròxims, sens perjudici de prestar-li l'auxili immediat que precisi".

I l'article 14 que estableix:

"les autoritats i serveis públics tindran l'obligació de prestar l'atenció immediata que precisi qualsevol menor, d'actuar si correspon al seu àmbit de competències o de donar trasllat en altre cas a l'òrgan competent i de posar els fets en coneixement dels representants legals del menor o, quan sigui necessari, de l'Entitat Pública i del Ministeri Fiscal."

S'estableixen les següents recomanacions de resposta davant d'una situació de sospita de maltractament a un infant:

- Escoltar i acceptar el que es diu
- No investigar, no interrogar ni confrontar l'infant
- No pressionar l'infant per obtenir més informació
- Prendre's seriosament la sospita o l'al·legació
- Garantir a l'infant que ha fet el correcte
- Informar-lo que, malgrat la confidencialitat, s'ha de posar en evidència la sospita o l'al·legació
- Informar, en cas necessari, a la mare, el pare, tutor/a legal de l'infant
- Explicar a l'infant i a la mare, pare, tutor/a legal de l'infant els passos següents a fer
- Anotar el que es diu

Cal distingir entre dos tipus de situacions que poden generar sospites de maltractament, tot i que ambdues es consideren igual de greus i ambdues necessiten una actuació per part de la FSUB:

- Aquells supòsits en què les persones implicades pertanyen a la FSUB.
- Aquells altres supòsits en què no totes les persones implicades pertanyen a la FSUB.

Tant en un cas com en l'altre, els membres de la FSUB hauran de posar en coneixement de la direcció de la FSUB les situacions d'abús o de maltractament a infants de les quals es tingui coneixement. En qualsevol cas, cal tenir present l'àmbit d'actuació que es determina en l'apartat 2.1.4 d'aquest protocol. D'aquesta manera:

- Qualsevol persona implicada, directa o indirectament (fills, filles, mares, pares, tutor/a legal, persones a qui es pot aplicar el protocol) haurà de comunicar immediatament qualsevol sospita, rumor o observació de violència o maltractament infantil o dany real o potencial a un infant, perpetrat per qualsevol persona a qui es pot aplicar el present protocol
- Qualsevol persona a qui es pot aplicar el present protocol haurà de comunicar immediatament qualsevol sospita, rumor o observació de violència o maltractament infantil o danys reals o potencials per a un infant, perpetrats per persones relacionades amb la FSUB o externes.

3.4. Procediment d'actuació davant d'una possible situació de maltractament infantil

3.4.1. Comunicació de possibles situacions de maltractament infantil

El procediment s'inicia sempre que es posi en coneixement de la direcció de la FSUB una possible situació de maltractament infantil. La informació pot arribar de diverses maneres:

a) La presumpta víctima (si escau acompanyada del tutor o tutora legal) s'adreça directament a la direcció de la FSUB.

Per correu electrònic a l'adreça solidaritatub@ub.edu indicant "confidencial" a l'assumpte, o verbalment davant el director de la FSUB (c/ Melcior de Palau, 140, Barcelona). En tots dos casos s'haurà d'omplir un formulari de sol·licitud (apèndix 3). Per garantir la confidencialitat en cap cas s'ha d'incloure en un correu electrònic informació sobre els fets que es volen denunciar.

b) Presentació de denúncia o queixa per Registre.

Presentació a través del Registre de la FSUB. Cal presentar el formulari de sol·licitud (apèndix 3) juntament amb un sobre tancat i adreçat a la direcció de la FSUB, en el qual s'inclouran la denúncia i la documentació pertinent per a l'inici de l'avaluació dels fets denunciats.

c) Qualsevol òrgan o persona que hagi tingut coneixement d'una possible situació de maltractament infantil s'adreça directament a la direcció de la FSUB utilitzant els mecanismes dels punts a o b.

3.4.2. Actuacions davant de possibles situacions de maltractament infantil

Un cop la direcció de la FSUB rebí la sol·licitud, incoarà actuacions prèvies per tal de conèixer les circumstàncies del cas concret i determinar l'inici del procediment escaient. Prèviament, cal recavar consentiment exprés de la víctima en els casos en que sigui necessari per la persecució de les conductes denunciades.

En funció de la complexitat del cas, la incoació especificarà si la instrucció de les actuacions prèvies ha de recaure només en un instructor, o bé en una comissió instructora. En el primer cas, actuarà com a secretari de les actuacions un tècnic de l'assessoria jurídica.

La composició de la comissió esmentada permetrà a la direcció de la FSUB rebre el suport d'experts externs i/o interns per dur a terme les actuacions corresponents.

Composició de la comissió instructora

La comissió instructora serà acordada pel director de la FSUB, i podrà estar formada per un mínim de tres membres i un màxim de cinc.

El director de la FSUB actuarà com a president/a de la Comissió i el o la tècnic de l'assessoria com a secretari, que no formarà part d'aquesta com a membre assumint únicament les funcions del secretari/a de l'òrgan.

Actuacions a realitzar

Entrevista amb la presumpta víctima, acompanyada dels seus representants legals i, si escau, amb la persona que ha proporcionat informació sobre el cas. En aquesta trobada, un tècnic de la FSUB haurà de proporcionar tota la informació disponible sobre drets i recursos existents, tant dins com fora de la FSUB, que siguin adients per atendre el cas plantejat.

Recollida d'informació. L'òrgan instructor podrà acordar la pràctica d'altres actuacions escaients per l'obtenció d'informació bàsica sobre el cas, per a la realització d'una valoració inicial.

Finalització de les actuacions prèvies

Les actuacions prèvies conclouran amb un informe-proposta que s'eleva al President de la FSUB i que contindrà, com a mínim, els punts següents:

- Relació nominal de les persones integrants de la comissió que emet l'informe i identificació de les parts implicades.
- Antecedents: denúncia, si n'hi ha, i circumstàncies concurrents.
- Actes d'instrucció: testimonis, proves, informes, etc...
- Conclusions i mesures que es proposen d'acord amb el següent apartat 3.5
- Establiment d'una data a curt o mitjà termini per supervisar i revisar posteriorment la implantació de les mesures i verificar l'absència de la conducta que va motivar la incoació de l'expedient.

3.4.4. Recepció, custòdia i confidencialitat

La denúncia i tota la documentació que es generi durant el procediment serà tramesa, custodiada i arxivada per la FSUB.

Només l'òrgan instructor i el secretari, hi tindran accés. Prevaldrà per sobre de tot l'obligació de mantenir la confidencialitat.

Supòsits de conflictes d'interessos o similars

Les autoritats i el personal que hagin de participar, en virtut del seu càrrec, lloc de treball o nomenament, en el procediment d'actuació davant d'una situació de maltractament infantil, tenen l'obligació d'abstenir-se d'intervenir quan concorri algun dels motius previstos a l'article 23.2 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic (interès personal, vincle matrimonial o situació de fet assimilable, parentiu de consanguinitat fins al quart grau o d'afinitat fins al segon grau, amistat íntima o enemistat manifesta amb la persona presumptament agressora o amb la presumpta víctima...).

En aquests casos el President resoldrà el que correspongui, als efectes de substituir l'autoritat o el personal afectat o de fer un nou nomenament. Si el motiu d'abstenció afecta el President, les seves funcions seran exercides pel Secretari/a o Vice-president/a, en funció del col·lectiu al qual pertanyi la persona presumptament agressora.

En els mateixos supòsits previstos a l'apartat anterior, la presumpta víctima i la persona presumptament agressora poden promoure la recusació del personal que intervinguin, en virtut del seu càrrec, lloc de treball o nomenament, en el procediment d'actuació davant d'una situació de maltractament infantil. El President, amb audiència prèvia del recusat i elaborats els informes i les comprovacions que consideri oportuns, resoldrà si correspon o no substituir la persona recusada i nomenar una altra persona. Si la recusació es formula contra el rector o rectora, la decisió correspondrà al vicerector o vicerectora competent o al o la gerent, en funció del col·lectiu al qual pertanyi la persona presumptament agressora, i en cas que fos favorable a la recusació comportarà l'assumpció de les funcions corresponents.

3.5. Mesures de l'informe-proposta

Finalitzades les actuacions prèvies, complint els tràmits i garanties regulats en els epígrafs precedents, l'òrgan instructor proposarà al President l'adopció d'alguna de les resolucions següents:

Si la persona denunciada és membre de la FSUB:

- a) La denúncia serà arxivada quan no es tinguin proves suficients que justifiquin l'obertura d'un procés sancionador.
- b) Si es considera que la conducta denunciada no és delictiva ni tampoc constitueix una falta disciplinària, però que la seva evolució sí que podria comportar aquest incompliment o esdevenir delictiva, l'òrgan instructor podrà proposar el diàleg, la mediació o l'advertiment amb l'objectiu de revertir la situació.
- c) Es proposarà la incoació d'un expedient sancionador en els casos en què es consideri que la conducta denunciada no és delictiva però sí que pot constituir una falta disciplinària.
- d) En el cas que es consideri que la conducta és constitutiva de delicte, es recomanarà que la FSUB presenti denúncia davant dels òrgans policials o judicials corresponents. Si la denúncia només pogués ser presentada per la persona perjudicada, la recomanació consistirà a acompanyar-la en el moment de la presentació de la denúncia.

e) En el cas que la denúncia sigui manifestament falsa i presentada amb mala fe, es remetrà a l'Assessoria Jurídica perquè informi el President sobre la concurrència o no de motius per incoar un expedient sancionador contra la persona denunciada.

Si la persona denunciada no pertany a la FSUB (empresa externa col·laboradora o contractista de la FSUB)

a) La denúncia s'arxivarà quan no es tinguin proves suficients que justifiquin l'obertura d'un procés sancionador.

b) Si es considera que la conducta denunciada no és delictiva ni implica un incompliment clar de les normatives de la FSUB, però que la seva evolució sí que podria comportar un incompliment o esdevenir delictiva, la comissió podrà proposar el diàleg, la mediació o l'advertiment amb l'objectiu de revertir la situació.

c) En els casos en què es consideri que la conducta denunciada no és delictiva però sí que incompleix les normatives de la FSUB, se n'informarà l'empresa externa, amb la demanda que adopti les mesures que tingui establertes en la seva reglamentació i que, en tot cas, actuï per corregir la situació.

La FSUB en farà un seguiment per comprovar que la situació s'ha reconduït i que l'empresa ha complert els compromisos pactats. La unitat encarregada de les contractacions podrà proposar mesures que afectin el compliment o l'extinció del contracte.

d) En el cas que la comissió instructora consideri que la conducta és constitutiva de delictes, recomanarà que la FSUB ho comuniqui a l'empresa externa per tal que adopti les mesures que tingui establertes en la seva reglamentació, i també recomanarà a la FSUB que presenti denúncia davant dels òrgans policials o judicials corresponents. Si la denúncia només pogués ser presentada per la persona perjudicada, la recomanació consistirà a acompanyar-la en el moment de la presentació de la denúncia.

e) En el cas que la denúncia sigui manifestament falsa i s'hagi presentat amb mala fe, es remetrà a l'Assessoria Jurídica perquè informi el President sobre la concurrència o no de motius per incoar un expedient sancionador contra la persona denunciada.

Totes les persones han de tenir en compte que si es planteja una legítima preocupació per una sospita d'abús infantil, que demostra ser infundada en la investigació, no es farà cap acció contra el denunciada.

En tots els casos, es tindrà en compte la necessitat d'aplicar mesures correctores, preventives o de protecció de la víctima, fins i tot en aquells casos en que els fets hagin prescrit.

4. GARANTIES, SEGUIMENT I REVISIÓ

4.1. Garanties d'actuació

a) Procedir a la recollida d'informació amb rapidesa, sensibilitat i respecte per les persones afectades.

- b) Garantir un tractament just a totes les parts.
- c) Garantir l'escolta i la defensa a totes les persones implicades, així com el dret d'estar acompanyades per persona de la seva elecció, incloent assessors legals, si així ho sol·liciten.
- d) Informar les persones afectades sobre l'evolució del cas, així com de les mesures correctores que s'apliquin.
- e) Vetllar perquè no es produeixi cap tipus de represàlia contra les persones que formulin una denúncia, les que compareguin com a testimonis i les que participin en una investigació sobre conductes com les descrites en aquest protocol.
- f) Respectar el dret de la persona acusada de maltractament infantil a estar informada de la queixa o denúncia, i a rebre una còpia de la denúncia i de la documentació que es generi durant el procediment, en els termes que s'estableixen a l'apartat 3.4.4, i a fer-hi al·legacions.
- g) Garantir que no es deixarà constància de les denúncies a l'expedient de les persones denunciades, quan aquestes denúncies siguin falses.
- h) La tramitació d'un expedient disciplinari o d'un expedient informatiu en l'àmbit de la FSUB és totalment independent de les accions legals que la víctima vulgui emprendre per la via judicial o de la col·laboració que es pugui sol·licitar en el marc d'una investigació judicial.

4.2. Informes anuals sobre el Protocol per a la Protecció a la Infància

Totes aquelles actuacions, queixes, denúncies, procediments i altres esdeveniments que tinguin lloc sota aquest Protocol per a la Protecció a la Infància seran degudament registrats, en base a la confidencialitat establerta, i inclosos a la Memòria Anual de la FSUB.

La FSUB farà un seguiment de tots els casos que hagin generat expedients informatius o disciplinaris, per conèixer-ne l'evolució i proposar, si escau, noves mesures.

4.3. Revisió del Protocol per a la Protecció a la Infància

El present Protocol per a la Protecció a la Infància es revisarà cada 3 anys i es modificarà si és necessari.

En cas de canvis legislatius que afectin a aquest protocol de protecció, la FSUB es compromet a realitzar les modificacions pertinents en un període no superior a un any des de l'entrada en vigor de la nova llei.

La comissió instructora de cada cas realitzarà una avaluació del protocol i podrà proposar canvis o modificacions, un cop comprovada la seva efectivitat.

La FSUB promourà sessions d'intercanvi amb altres entitats amb competències similars per tal d'avaluar comparativament el funcionament dels protocols i millorar la formació dels tècnics en aquest àmbit.

Apèndix 1. Declaració de coneixement i acceptació del Protocol per a la Protecció a la Infància

Jo _____ confirmo que he llegit i entenc el Protocol per a la Protecció a la Infància de la FSUB i accepto complir-lo.

Entenc que un incompliment d'aquest protocol pot motivar l'obertura d'un expedient que pot comportar l'aplicació de sancions en funció de la gravetat, inclosa la finalització de la relació contractual amb la FSUB.

També entenc que un incompliment d'aquest protocol pot provocar un procés penal.

Entenc que és responsabilitat meua, com a empleat, col·laborador o proveïdor de serveis de la FSUB, utilitzar el sentit comú per evitar accions abusives o violentes contra infants o que puguin ser interpretades com a tals.

Signatura

Nom del signant: _____

Data i lloc: _____

He rebut una còpia del Protocol per a la Protecció a la Infància.

Apèndix 2. Model de consentiment informat dels pares o tutors

A (ciutat)....., el.....20....

PROPÒSIT DE L'ESTUDI

Els proposem que el seu fill o filla participi en el projecte que porta per títol **TÍTOL**. Aquest projecte té la següent motivació i objectius: **RESUM**.

Aquesta investigació està coordinada per **NOM DE L'INVESTIGADOR**, es porta a terme a la **INSTITUCIÓ** i està finançada per **INSTITUCIÓ (convocatòria)**.

PROCEDIMENT DE L'ESTUDI

Els volem informar d'una sèrie de detalls que cal que coneguin abans de donar el seu consentiment.

La Recerca consisteix en: (**descripció de l'estudi, les seves fases, en què consisteix la participació de l'infant, procediment de prendre la informació, etc.**)

BENEFICIS

Descripció dels beneficis que s'esperen de l'estudi: poden ser directes sobre els participants, o indirectes, com aportació social en certa àrea de coneixement.

RISCOS I INCOMODITATS

Descripció, si n'hi ha, d'aquells efectes o seqüeles que puguin experimentar els infants participants en l'estudi.

PROTECCIÓ DE DADES

Com a pare, mare, tutor o tutora de **NOM DE L'INFANT** dono el meu consentiment a la FSUB per tal que les seves dades personals es custodiïn i processin d'acord amb la Regulació (EU)2016/679 del Parlament Europeu i del Consell de 27 d'abril de 2016 sobre la protecció de les

persones respecte el processament de dades personals i la lliure circulació d'aquestes dades, i que deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades). Aquesta normativa garanteix que les dades personals seran emmagatzemades i protegides contra alteracions, pèrdua o accessos no autoritzats.

Les dades recollides no seran públiques i seran tractades amb confidencialitat pel personal de la FSUB.

Totes les parts garantiran el dret d'accés a la modificació, esborrat i limitació de les seves pròpies dades comunicant aquesta decisió al responsable de protecció de dades de la FSUB: Angels Cerdà Castelló, dpdsolidarita@ub.edu.

TEMPS QUE ES NECESSITA

La participació of seu fill o filla a l'estudi serà del **dia/mes/any** al **dia/mes/any**. Si hi hagués una entrevista, tindria lloc en el període del **dia/mes/any** al **dia/mes/any** i duraria aproximadament **una hora**.

CONFIDENCIALITAT

Les dades recollides seran en tot moment confidencials. Els resultats de la investigació es publicaran de manera que qualsevol informació feta pública NO permetrà identificar el seu fill o filla. Les dades personals es registraran amb seguretat i es destruiran al final de l'estudi.

PARTICIPACIÓ

La participació del vostre fill o filla a l'estudi és voluntària. Ell o ella decidirà si hi participa o no. Tant vosaltres com el vostre fill o filla podreu decidir participar o no participar en l'estudi en qualsevol moment, segons el vostre criteri i sense cap efecte negatiu.

RESULTATS

Si el seu fill o filla accepta participar en aquest projecte, la investigació conduirà a la publicació en revistes acadèmiques, publicacions orientades a polítiques, i presentacions públiques. Una

vegada més, com ja s'ha esmentat, tota la informació personal recollida sobre el seu fill o filla es mantindrà confidencial.

QÜESTIONS SOBRE EL PROJECTE

Si teniu dubtes o preguntes sobre aquest estudi no dubteu en posar-vos en contacte amb nosaltres:

Coordinador de la FSUB: **NOM, ADREÇA DE CORREU ELECTRÒNIC, NÚMERO DE TELÈFON.**

DONEU EL CONSENTIMENT

Declaro que he llegit aquest consentiment informat i que m'han respost les diferents preguntes que he fet. Entenc que em demanen que el meu fill o filla participi en les activitats del projecte FSUB. Lliurement, dono el meu consentiment.

L'investigador m'ha donat una còpia d'aquest document.

Nom del fill o filla:

Nom del pare, mare, tutor o tutora:

Signatura

Data:

Apèndix 3. Formulari de sol·licitud

DADES PERSONALS:

NOM:	COGNOMS:
NIF:	CORREU ELECTRÒNIC:
TELÈFON:	

EXPOSO:

Que vull posar en coneixement de la direcció de la FSUB una possible situació de maltractament.

SOL·LICITO:

Una entrevista per poder exposar breument els fets a fi que es consideri l'activació del protocol per a la protecció de la infància de la FSUB.

Signatura

Barcelona, __ de __ de 202__